

kan imidlertid paa ingen Maade gaa ind paa, at alle de Exempler, som den ærede Folkethingsmand fremdrog, vare rigtige, eller erkjende, at alle de Klasser af Erhvervsdrivende, som han tænkte sig, maatte komme ind derunder, ogsaa virkelig komme ind derunder; men dette Spørgsmaal tillægger jeg kun overordentlig ringe Betydning, eftersom hele denne Afgjørelse jo kun er en aldeles foreløbig Afgjørelse. Jeg mener ikke engang, at det er en stor og betydelig Opgave for en Fortolker at drage faste og nøiagtige Grændser herfor, eftersom der i Udfastets efterfølgende Bestandsdele er aabnet, jeg kan næsten sige, tallose Midler til at rette de Feil, som i saa Henseende maatte være begaaede ved den 1ste Grundliste. Der er ikke paa noget Punkt sparet paa Midler til at fremkomme med Reklamationer og Anker, men der er gjort Alt, hvad der i saa Henseende kan gøres, for at staffe et paalideligt Udtryk for Folks Ønsker og Folks Willie, samt for at staffe denne Willie Fyldestgjørelse. Jeg anser det derfor for overflødig at gaa meget nøie ind paa Spørgsmaalet om, hvorledes dette Udtryk egentlig nøiagtig skal forstaaes i sine Grændsebestemmelser, om jeg saa maa sige. Om Hovedbestanddelen af dem, der gaa ind derunder, vil jo fornuftigvis Ingen kunne være i Tvivl.

Med Hensyn til et andet Hovedpunkt, som er blevet fremdraget, nemlig Maaden, hvorpaa Nævninger blive optagne fra Grundlisten paa det, der kaldes Navnlisten, og hvorledes de saa ved Lodtræfning tilføres Samlingslisten, hvoraf Listen for den enkelte Sag fremgaar, da tror jeg ogsaa, at der har været nogen Ubillighed i de Anker, som ere gjorte gjældende imod det Forslag, som Kommissionen har slaaet sig til No ved. I Motiverne til Udfastet har Kommissionen med meget stor Udgyrlighed og ganske vist ogsaa med fuldstændig Upariiskhed forelagt en Overfugt over, hvorledes det er indrettet i alle større Lande, idet den har paavist, hvorledes Ordningen er høist forskjellig, samt paavist de Mangler, som findes i alle de ensidige Systemer. Det skal gjerne indrømmes, at Kommissionen har benyttet sig af stærke Udtryk; men forøvrigt ere disse dog tilbøielig kun indirekte Tale, idet dens Indvendinger tilbøielig kun ere et Referat af de Indvendinger, som ere gjorte andetsteds, men som Kommissionen forresten ikke fra sin Side har fundet væsentlig urigtige. Kommissionen har fremstillet, hvorledes der var tre rene Systemer, og hvorledes der ved dem alle fandtes Betænklichkeiten. Der er for det Første det System, som lægger Udtagelsen i administrative Embedsmænds Hænder. Om dette System har Kommissionen for sit Vedkommende ikke stædt at udtale, at det er et slet System, og derfor har den heller ikke noget Værdi tænkt paa at følge det. Dette System har vakt en høj Grad af Misnøie, hvor det har været bragt til Anven-

delse, skøndt det har spillet en betydelig Rolle baade i Frankrig og i Lybssland. Dernæst er der et andet System, nemlig det, at lægge Udtagelsen ubelukkende i Domsstolenes Hænder. Med Hensyn til dette System — forsaavidt som det fremtræder ensidigt — har Kommissionen udtalt en forfæstende Dom, eller dog ialtsald ikke modsagt de forfæstende Domme, som andetsteds ere udtalte derom, og som den ærede Folkethingsmand citerede. Dersom hans Referat her skulde have været fuldstændigt, saa burde der tillige være gjort opmærksom paa, at Kommissionen paa dette Sted ikke blot har sagt, at det at lægge Valget udelukkende i Domsstolenes Haand maatte den finde forfæstet, væsentlig af den Grund, at man var udsat for — der var ialtsald Mulighed for — at man kunde faae Nævninger, der stode i et for stærkt Afhængighedsforhold til Domsstolene. Men den har tillige udtalt, at der var en Fordel her, som der ikke var ved Udtagelsen af de administrative Myndigheder. Naar det kommer an paa ved Nævningeudtagelsen at finde baade samvittighedsfulde, paalidelige og dygtige Mænd, saa maa man ikke glemme, at „Dygtighed“ her betyder noget Andet end Dygtighed i mangfoldige andre Retninger. En Mand kan baade være samvittighedsfuld, paalidelig og overordentlig dygtig i mangfoldige Ting, f. Ex. i at bestyre sin Eiendom, uden at man kan sige, at han just er fuldstændig egnet til Nævningehvervet, har den Hurtighed i Opfattelsen, som her kræves, eller den fornødne Udholdenhed i at høre paa en maafløi Iarigvarig Sag. Det er Egenstaber, som der særlig maa lægges Vægt paa, det er den eiendommelige Dygtighed, som kræves til Nævningehvervet, og som ganske vist Dommerne ere kaldede til stadig at fremhæve, og det er derfor ikke unaturligt at give dem, om ikke Overvægten, saa dog en medvirkende Stemme ved Valget. Dette har Kommissionen altsaa udtalt med Hensyn til dette System. Dernæst har dette en anden meget betydelig Fordel fremfor det System, som gaar ud paa at lægge Afgjørelsen i de administrative Myndigheders Haand. Man maa gaa ud fra, hvad der er grundlostmæssig og overensstemmende med de virkelige Forhold hos os og utvivlsomt ogsaa vil blive det, hvis man tænker sig Organizationen efter Udfastet gennemført, nemlig at Domsstolene i Virkeligheden er en aldeles uafhængig Statsmagt, saaledes at Landsretsdommerne eller Akter, der foretages af Landsretsdommerne, paa ingen Maade kunne eller tør formodes at være Udtryk for Regjeringens Willie. Det er ganske vist en Forudsætning, som Kommissionen er gaaet ud fra, at, naar den taler om Domsstolene, er det noget Grundforskjelligt fra Talen om Regjeringen, og naar den giver Domsstolene en Stemme, mener den netop at have slaaet en Bom i den Retning for Indflydelse fra Regjeringens Side. Det tredje ublandede System er at lægge hele Afgjørelsen i de kommunale Raads